

MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA

2541

Na temelju članka 93. stavka 1. točke 1. Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti (»Narodne novine«, br. 70/15.) ministar unutarnjih poslova donosi

PRAVILNIK

O OSTVARIVANJU MATERIJALNIH UVJETA PRIHVATA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom propisuje se način i uvjeti ostvarivanja materijalnih uvjeta prihvata za tražitelje međunarodne zaštite (u daljnjem tekstu: tražitelj).

Materijalni uvjeti prihvata su: smještaj u Prihvatilištu za tražitelje azila (u daljnjem tekstu: Prihvatilište), hrana i odjeća u naravi, naknada troškova javnog prijevoza za potrebe postupka odobrenja međunarodne zaštite i novčana pomoć.

Članak 2.

Ovim se Pravilnikom u pravni poredak Republike Hrvatske prenosi Direktiva 2013/33/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o utvrđivanju standarda za prihvata podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu (preinačena), (SL L 180/96, 29. 6. 2013.).

Članak 3.

Pravo na materijalne uvjete prihvata ima tražitelj koji ima pravo na boravak u Republici Hrvatskoj te nema osiguran odgovarajući životni standard.

Tražitelj ima osiguran odgovarajući životni standard ako:

- ima redovne primitke iz radnog odnosa,
- ima stvari veće vrijednosti
- mjesečno ima osigurana sredstva za uzdržavanje u visini od 400% osnovice na temelju koje se utvrđuje visina pomoći za uzdržavanje, sukladno propisima o socijalnoj skrbi.

U slučaju iz stavka 2. točke 3. ovoga članka ako tražitelj ima dvočlanu obitelj iznos osnovice uvećava se za 150%, a za svakog daljnjeg člana obitelji za dodatnih 100% osnovice iz stavka 2. točke 3. ovoga članka.

Ako je tražitelj smješten u prihvatni centar za strance, tranzitni prostor zračne, morske luke ili luke unutarnjih voda, pritvor ili zatvor smatra se da ima osiguran odgovarajući životni standard.

Ako tražitelj, sukladno vlastitom zahtjevu, ne boravi u Prihvatilištu ili osiguranom smještaju od strane Ministarstva unutarnjih poslova (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) i smješten je kod privatne osobe smatra se da ima osiguran odgovarajući životni standard.

Ako je tražitelj smješten u Prihvatište smatra se da ima osiguran odgovarajući životni standard ako posjeduje stvari veće vrijednosti ili mjesečno ima osigurana sredstva za osobne potrebe u visini od 20 % osnovice na temelju koje se utvrđuje visina pomoći za uzdržavanje, sukladno propisima o socijalnoj skrbi.

O okolnostima iz stavka 2. i 6. ovoga članka tražitelj će se očitovati davanjem Izjave o imovinskom stanju tražitelja međunarodne zaštite (Obrazac 1.) prilikom podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

Ako tražitelj ne dokaže protivno smatra se da se da tražitelju pripada pokretna imovina koju ima na sebi ili koja se nalazi u njegovoj nekretnini ili prostoru u kojem stanuje, odnosno koristi.

Vrijednost pokretne imovine tražitelja utvrđuje se na temelju podataka navedenih u Izjavi o imovinskom stanju tražitelja međunarodne zaštite. Ako postoji sumnja u točnost podataka o vrijednosti pokretne imovine tražitelja, može se zatražiti njezino vještačenje.

Članak 4.

Prihvatište može odlukom ograničiti ili uskratiti materijalne uvjete prihvata ako tražitelj:

- ne boravi u Prihvatištu u kojem mu je određen smještaj,
- izbiva izvan Prihvatišta duže od 24 sata bez odobrenja,
- krši odredbe Kućnog reda Prihvatišta ili
- posjeduje sredstva koja mu omogućavaju odgovarajući životni standard.

Odluka iz stavka 1. ovoga članka donosi se na temelju individualne procjene svih činjenica i okolnosti, osobito uzimajući u obzir osobne okolnosti tražitelja.

U slučaju iz stavka 1. točke 3. i 4. ovoga članka Prihvatište će odlukom naložiti tražitelju da nadoknadi troškove smještaja sukladno Odluci o troškovima smještaja u Prihvatištu, uključujući i prouzročenu materijalnu štetu nastalu kršenjem Kućnog reda.

II. SMJEŠTAJ TRAZITELJA MEĐUNARODNE ZAŠTITE

Članak 5.

Smještaj tražitelja organizira se u objektima prikladnim za zajednički smještaj osoba.

U Prihvatištu je osiguran odgovarajući životni standard smještenih tražitelja.

Članak 6.

U Prihvatištu će se prilikom smještaja tražitelja posebno voditi računa o spolu, dobi, položaju ranjivih skupina kao i tražiteljima s posebnim prihvatnim potrebama te cjelovitosti obitelji.

Prihvatište sadrži spavaonice, prostor za provedbu socijalnih programa, prostor za pripremu/raspodjelu hrane, dnevni boravak, skladišni prostor, sanitarne prostore, te prostor za rekreaciju i radne aktivnosti. Iznimno, ovisno o veličini i sadržaju, prostori Prihvatišta mogu služiti i za druge namjene.

Ako se obroci pripremaju u Prihvatištu, Prihvatište mora imati kuhinju s priručnim skladištem i drugim pratećim prostorima.

Ako Prihvatište pruža uslugu pranja i glačanja rublja, mora imati prostor za tu namjenu.

Članak 7.

Tražitelj i članovi njegove obitelji imaju pravo na smještaj od dana izražavanja namjere za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu do izvršnosti odluke o zahtjevu, ako ispunjavaju uvjete iz članka 3. stavka 1. ovoga Pravilnika

Tražitelj koji izrazi namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu u pritvoru, zatvoru, bolnici ili sličnoj ustanovi, ostat će smješten u navedenoj ustanovi dok za to postoje razlozi, a po otpustu osigurava mu se smještaj u Prihvatilištu.

Tražitelj s posebnim prihvatnim potrebama može biti smješten u odgovarajuću ustanovu ili mu se može priznati smještaj sukladno propisu o socijalnoj skrbi, ukoliko mu se u Prihvatilištu ne može pružiti smještaj primjeren njegovim potrebama.

Iznimno od stavka 1. ovog članka, tražitelj i članovi njegove obitelji mogu biti smješteni na drugi odgovarajući način, ako za to postoje opravdani razlozi (nedostatak/popunjenost smještajnih kapaciteta u Prihvatilištu, privremena nemogućnost rada Prihvatilišta radi renoviranja i sl.), o čemu odlučuje Ministarstvo.

Tražitelju se izdaje potvrda o smještaju.

Potvrda iz stavka 5. ovoga članka sadrži prostor za upis nadležnog tijela koje izdaje potvrdu, datuma izdavanja, prezimena, imena, spola, datuma rođenja, mjesta i države rođenja, državljanstva, datuma izražavanja namjera za međunarodnu zaštitu, adrese smještaja, datuma smještaja, potpisa službene osobe i pečata.

Članak 8.

Tražitelj koji ne ispunjava uvjete za ulazak u Republiku Hrvatsku bit će smješten u tranzitnom prostoru zračne, morske luke ili luke unutarnjih voda, ako su u tim prostorima osigurani materijalni uvjeti prihvata za vrijeme trajanja postupka odobrenja međunarodne zaštite.

Članak 9.

Po dolasku u Prihvatilište obavlja se higijenski pregled tražitelja, a potom se tražitelja upućuje na zdravstveni pregled, sukladno propisima o zdravstvenoj zaštiti stranaca.

Članak 10.

Nakon obavljenog higijenskog i zdravstvenog pregleda te podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu, tražitelj može, uz prethodnu suglasnost Ministarstva, boraviti o svom trošku na bilo kojoj adresi u Republici Hrvatskoj.

U slučaju iz stavka 1. ovog članka tražitelj mora priložiti ovjerenu presliku ugovora o najmu nekretnine ili ovjerenu izjavu vlasnika nekretnine da prima tražitelja na stanovanje i da će mu osigurati odgovarajući životni standard.

Članak 11.

U svrhu očuvanja cjelovitosti obitelji, tražitelj će biti smješten s članovima obitelji ako ne postoje zakonske zapreke te to dopuštaju smještajni kapaciteti Prihvatilišta, pri čemu će se osigurati poštivanje prava na privatnost te osobno dostojanstvo i sigurnost svih članova obitelji.

Članak 12.

Prilikom smještaja tražitelja potrebno je prilagoditi uvjete prihvata potrebama tražitelja, te osigurati psihosocijalnu pomoć, posebno skrbeći o tražiteljima s posebnim prihvatnim potrebama.

Postupak prepoznavanja tražitelja s posebnim prihvatnim potrebama provodit će stručne osobe koje provede psihosocijalnu skrb u Prihvatilištu, a po potrebi u postupak procjene može se uključiti i centar za socijalnu skrb na čijem području je tražitelj smješten.

Centar za socijalnu skrb uključen u postupak prepoznavanja tražitelja s posebnim prihvatnim potrebama obavijestit će Prihvatilište o svim poduzetim mjerama i radnjama.

Članak 13.

Mjesečni higijenski paket tražitelj dobiva po smještaju u Prihvatilište, a njegov sadržaj utvrđuje se Odlukom o troškovima smještaja u Prihvatilištu za tražitelje azila.

Članak 14.

UNHCR, Hrvatski crveni križ i druge organizacije koje se bave zaštitom prava izbjeglica ili humanitarnim radom mogu u Prihvatištu provoditi odgojne, obrazovne i slične programe te pružati druge oblike pomoći, uz prethodnu suglasnost Ministarstva.

Zaposlenici Prihvatišta te osobe koje provode programe s tražiteljima, dužni su podatke koje saznaju tijekom rada čuvati kao službeno neobjavljive podatke.

Članak 15.

Dijete bez pratnje, starije od 16 godina, smjestit će se u Prihvatište na temelju mišljenja posebnog skrbnika te sukladno Protokolu o postupanju prema djeci odvojenoj od roditelja – stranim državljanima, gdje će im se osigurati posebna prihvatna jamstva.

Dijete bez pratnje može biti smješteno s punoljetnim srodnikom u Prihvatište ili u drugu odgovarajuću ustanovu sukladno mišljenju posebnog skrbnika.

Dijete bez pratnje, uzimajući u obzir njegov najbolji interes, bit će smješteno zajedno s braćom i sestrama sukladno mišljenju posebnog skrbnika.

Članak 16.

Žene samci smještaju se odvojeno od muškaraca.

Članak 17.

Tražitelj može izbivati izvan Prihvatišta duže od 24 sata uz prethodno odobrenje Prihvatišta.

Zahtjev za odobravanje izbivanja iz Prihvatišta iz stavka 1. ovoga članka predaje se Prihvatištu na Obrascu 2 ovoga Pravilnika najmanje 4 dana prije namjeravanog izbivanja iz Prihvatišta.

Prihvatište može na temelju individualne procjene uskratiti odobrenje izbivanja, o čemu se donosi odluka.

Članak 18.

Tražitelj je obavezan poštivati pravila boravka u Prihvatištu određena Kućnim redom.

Članak 19.

Tražitelj smješten u Prihvatištu može, na vlastiti zahtjev i uz potpisanu izjavu, pomagati u aktivnostima Prihvatišta vezanim uz održavanje i stanovanje (čišćenje i uređenje okoliša, rad u vrtu, pomoć u skladištu, pranje, glačanje, ličenje i slično), te se može volonterski uključiti u rad u korist zajednice u jedinici lokalne samouprave ili u rad humanitarne organizacije.

Aktivnosti iz stavka 1 ovoga članka obavljaju se na vlastitu odgovornost tražitelja i uz obvezno prisutnost zaposlenika Prihvatišta.

Tražitelj se može na vlastiti zahtjev volonterski uključiti u rad u korist zajednice u jedinici lokalne (regionalne) samouprave ili u rad humanitarne organizacije.

III. HRANA I ODJEĆA OSIGURANA U NARAVI

Članak 20.

Tražitelj smješten u Prihvatište ima pravo na tri obroka dnevno.

Tražitelju s posebnim zdravstvenim potrebama osigurat će se poseban način prehrane, koji odgovara njegovom zdravstvenom stanju i posebnim potrebama, temeljem preporuke nadležnog liječnika.